

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Obor celých čísel

Autor materiálu: Helena Jandová

Datum (období) vytvoření : červenec 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Matematika, 1. ročník

Sada: MA1

Číslo DUM: 03

Tematická oblast: Základní poznatky z matematiky

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 17. 9. 2012

Ověřující učitel: RNDr. Helena Jandová

Třída: LA 1

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuka základních poznatků z matematiky v 1. ročnících SZŠ. Výuková elektronická prezentace, která je určena pro seznámení žáků s oborem celých čísel. Materiál může sloužit jako pomůcka doplňující výklad učitele, ale také je vhodná pro domácí přípravu žáků (např. zpřístupněním formou e-learningu). Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení látky v podobě řešených příkladů.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číselné obory

Obor celých čísel

Celá čísla

rozdíl $a - b$ dvou **celých** čísel a, b je vždy **celé** číslo

obor celých čísel je tak **uzavřený** vzhledem k **odčítání**

Poznámka:

rozdíl $a - b$ dvou **přirozených** čísel je **přirozené číslo**, právě když $a > b$

Obor celých čísel

Pro každá tři **celá čísla** a , b , c platí:

součet $a + b$

je celé číslo

součin $a \cdot b$

je celé číslo

rozdíl $a - b$

je celé číslo

(U)

$$(a + b) + c = a + (b + c)$$

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$$

(A)

Pro každá tři **celá čísla** a, b, c platí:

$$a+b = b+a$$

$$a \cdot b = b \cdot a$$

(K)

$$0+a = a$$

$$1 \cdot a = a$$

(N)

$$a(b+c) = ab + ac$$

(D)

Čísla navzájem opačná

ke každému celému číslu a
existuje takové celé číslo $(-a)$,
že platí:

$$a + (-a) = 0$$

Vlastnosti opačného čísla

- opačné číslo ke kladnému číslu je číslo záporné
- opačné číslo k zápornému číslu je číslo kladné
- opačné číslo k číslu nula je číslo nula

Úloha č. 1

- Určete čísla opačná k číslům:

a) 5

b) -13

c) 0

d) $-(7+13)$

e) $-(2 \cdot 16)$

f) $(2-7)$

Řešení č.1:

a) -5

b) 13

c) 0

d) 20

e) 32

f) 5

Úloha č. 2

Vypočítejte z paměti:

a) $8 - (-7) - (7 - 3)$

b) $-9 - (-3) - (5 - 17)$

c) $(14 - 9) \cdot (9 - 14)$

d) $(13 + 12) \cdot (12 - 13)$

Řešení č. 2:

a) 11

b) 6

c) -25

d) -25

Úloha č. 3

Vypočítejte:

a) $(-3) \cdot (-7) - 15 : 3$

b) $24 : 6 - 8$

c) $3 \cdot 125 - 5 \cdot 125$

d) $(7-3) \cdot 314 - 5 \cdot 314$

Řešení č. 3:

a) 16

b) -4

c) -250

d) -314

Seznam použité literatury:

BUŠEK, Ivan a Emil CALDA. *Matematika pro gymnázia: Základní poznatky z matematiky*. 4. vydání. Praha: Prometheus, 2008. Učebnice pro střední školy. ISBN 978-80-7196-366-0